

Sound & Science: Digital Histories

Archives NAG: Geluidstichting: Notulen van de eerste vergadering van de Commissie voor Lawaaibestrijding, Amsterdam, 26.05.1936, [Minutes of the first meeting of the Committee for Noise Abatement, Amsterdam, 26.05.1936,] Amsterdam, 1936.

<https://acoustics.mpiwg-berlin.mpg.de/text/notulen-van-de-eerste-vergadering-van-de-commissie-voor-lawaai-bestrijding>

Scan licensed under: [CC BY-SA 3.0 DE](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/de/) | Max Planck Institute for the History of Science

NOTULEN van de eerste vergadering van de COMMISSIE voor LAWAAIBESTRIJDING, gehouden op 26 Mei 1936 ten kantore van het Gem. Bouw- en Woningtoezicht te Amsterdam.

Aanwezig:

Ir. A. Dubois, voorzitter,
Ir. M.E.H. Tjaden, voorzitter R.v.B.,
Mevrouw D. Oppenheimer-Belinfante,
Ir. D. Kruyff,
Overste A. van Loon, *Haarlem*
Mr. H.J. Schölvink, *Haarlem*
Ir. G.C. Snijdres, *Amsterdam*
Ir. C. Boot, secretaris.

Afwezig:

Ir. W.W.E. von Hemert,
E. van Stigt,
Ir. G.L. Tegelberg,
Prof. Dr. C.E. Benjamins,
H. Hennen. *Limburg*

Agenda:

1. Installatie.
2. Bespreking van het principe der te voeren Anti-lawaai-Actie.
3. Organisatie der Propaganda-actie.
4. Samenstelling van een Commissie voor het opstellen van een Huishoudelijk Reglement.

1. Installatie.

De voorzitter der Geluidstichting, Ir. M.E.H. Tjaden, opent de vergadering met een welkomstwoord aan de aanwezigen en memoreert in het kort de anti-lawaai-actie van Breda, Den Haag, Rotterdam en Zuid-Limburg. Het arbeidsveld van dit comite heeft als hoofdzaak het verband te leggen tusschen de verschillende anti-lawaai-acties en middelen te beramen deze acties voort te zetten. De inkomsten van de Geluidstichting, waaruit deze acties bestreden moeten worden, zijn thans nog niet dusdanig, dat de lawaai-bestrijding in het groot gevoerd kan worden. Dit comite zal ook dit punt onder het oog moeten zien en een oplossing trachten te vinden. Met de wensch, dat de arbeid van het Comite met succes bekroond zal worden, verklaart Ir. Tjaden de commissie voor geïnstalleerd en draagt het voorzitterschap aan Ir. Dubois over.

Ir. Dubois dankt den Heer Tjaden voor de gastvrijheid aan Commissie 4 verleend, en dankt de aanwezigen voor hun opkomst. Van de gestelde problemen is het financieele één der moeilijkste. Steun van verkeersvereeningen kan slechts benut worden voor de bestrijding van het verkeerslawaai, doch de Geluidstich-

ting houdt zich bezig met lawaai-vraagstukken van elk denkbare vorm, want alle geluidshinder moet binnen de normale proporties gebracht worden. Dit is niet alleen gerechtvaardigd op grond van het feit, dat daardoor aan de menschen minder hinder wordt veroorzaakt, doch tevens door het feit, dat de arbeidsprestatie van den individu bij rustige omgeving toeneemt.

2. Bespreking over het principe der te voeren anti-lawaai-actie.

De lawaai-bestrijding van het verkeer kan over het geheel op twee wijzen bestreden worden:

- a. Door propaganda in de vorm van stilteweken en het verspreiden van vlugschriften kan getracht worden het publiek bij het anti-lawaai-vraagstuk te interesseeren en op deze wijze te trachten het publiek op te voeden zoodat het minder hinderlijk lawaai zal veroorzaken. Het zwaartepunt bij deze wijze van actievoering ligt in de propaganda. De medewerking der politie zal ook in deze zeer gewenscht zijn.
- b. De Politie neemt het verkeersvraagstuk geheel in handen, b.v. door een speciale brigade of enkele agenten beschikbaar te stellen, die continu regelend en waarschuwend optreden tegen ieder die lawaai veroorzaakt. Hieronder zijn ook begrepen voetgangers en wielrijders, die, door zich niet aan de verkeersregels te houden, de automobilisten dwingen signaal te geven.

De Voorzitter stelt zich voor de plaatselijke comité's maandelijks of twee-maandelijks, zooveel mogelijk op de hoogte te houden van de gebeurtenissen op het gebied der geluidsbestrijding (politieverordeningen, vonnissen e.d.).

De Voorzitter verzoekt thans de vergadering haar oordeel over de beide systemen te willen zeggen.

Ir. Snijders (afd. Amsterdam) geeft als zijn meening te kennen, dat de idee a weliswaar geen groot nuttig effect kan hebben, maar voelt bij idee b het ernstige bezwaar, dat veel politiediensten, en in het bijzonder de Amsterdamsche, geen personeel beschikbaar kunnen stellen voor dit doel.

Overste van Loon (afd. Haarlem) is van oordeel, dat in Haarlem veel bereikt zal kunnen worden, daar de Politie gaarne ernstige maatregelen zal treffen. Een speciale brigade is echter volgens hem, niet noodig, doordat de agenten tijdens de normale straatsurveillance, veel meer waarschuwend kunnen optreden.

Ir. Boot geeft op verzoek van den Voorzitter een kort overzicht over de lawaai-bestrijding, die thans in Nederland gevoerd wordt.

In Breda ging de actie uit van den Burgemeester, die de geheele organisatie aldaar ter hand nam, waarbij de plaatselijke Politie groote diensten verleende.

In Den Haag berustte de organisatie van een stilteweek in handen van een comité, waarin o.a. de Politie en de Verkeersvereeningen vertegenwoordigd waren.

In beide plaatsen droeg de organisatie een sterk propagandistisch karakter.

In Rotterdam heeft de Hoofdcommissaris van Politie de zaak in handen genomen en een bepaalde brigade met de lawaai-bestrijding belast. In zes maanden tijd zijn 65000 waarschuwingen uitgereikt. De Politie trad echter niet alleen waarschuwend op, doch verzocht de direc-

tie's van groote firma's (transportbedrijven, broodfabrieken, zuivelbedrijven, enz.) de actie te willen steunen door maatregelen te treffen waardoor hun transportwagens minder leven maakten.

In Zuid-Limburg is de organisatie ter hand genomen door de Vereenigingen voor Veilig Verkeer, welke daarbij gesteund werden door de plaatselijke en de Rijkspolitie en de Koninklijke Marechaussee. Ook hier was het karakter der actie propagandistisch.

Mr. Schölvinc (afd. Den Haag) geeft te kennen, dat de meening van het Comité van Den Haag, de volgende is:

Verkeersordering is primair, daar een signaalvrij verkeer alleen mogelijk is, indien het verkeer goed geordend is. Het zal daarom noodzakelijk zijn, dat de Politie zich extra bezig houdt met verkeersordering, daarbij echter het oog gevestigd houdt op anti-lawaai-maatregelen. Deze maatregelen kunnen daarna door een wet gesanctionneerd worden. Dit is in wezen ook geschiedt te Rotterdam, waar iedere weggebruiker, die zich niet aan de regels hield en daardoor oorzaak van lawaai was, op zijn vergrijp gewezen werd.

Overste van Loon zegt, dat de afd. Haarlem zich hiermede kan vereenigen. De afdeling heeft dan ook contact gezocht met de Vereeniging voor Veilig Verkeer en tevens worden de schoolkinderen in de verkeersproblemen onderwezen, waarna hen een vergelijkend examen wordt afgenomen.

De Voorzitter kan zich geheel vereenigen met de idee van Mr. Schölvinc, doch acht het gewenscht, dat naast de verkeersordering inzake voetganger en wielrijder ernstig aandacht wordt besteed aan het signaalmisbruik en onvoldoende knaldemping van auto's en motoren. In de steden van Nederland wordt over het algemeen te hard gereden. Het verkeer zal veiliger worden, indien men den automobilist en motorrijder dwingt beter op te letten door hem het gebruik van hoorn te ontnemen. Het systeem, dat Mr. Schölvinc aangeeft, is ook in Italië gevolgd.

Ir. Tjaden wil de ideeën van stilteweken toch niet uitschakelen, want hoewel het nuttig effect misschien niet groot is, is het uit propagandistisch oog punt van veel belang, daar de publieke opinie steeds weer op de actievoering gevestigd wordt.

De Voorzitter verzoekt thans aan de plaatselijke vertegenwoordigers de besproken vragen in hun afdeling te willen bespreken en na te gaan in hoeverre methode b gevolgd zou kunnen worden. Gaarne zal dit in de volgende vergadering besproken worden en de suggesties van de plaatselijke commissies in overweging genomen worden.

Mr. Schölvinc verklaart zich bereid een excerpt te maken van de verschillende wetten die van belang zijn voor de lawaaibestrijding.

Een kort gesprek tusschen Mr. Schölvinc, Ir. Dubois en Overste van Loon vindt plaats over de mogelijkheid dat de plaatselijke politie een paar menschen afzondert die speciaal in de lawaaibestrijding worden onderwezen.

De Heer Tjaden voegt hieraan toe, dat de Politie tijdens de surveillance werkzamer zou kunnen zijn inzake geluidsbestrijding dan thans.

Ir. Kruijff vraagt inlichtingen over de plaatselijke commissies.

De Voorzitter deelt mede, dat thans de Geluidstichting zich via den Burgemeester met personen in verbinding stelt, die de leiding van de plaatselijke lawaaibestrijding op zich willen nemen. Het Comité wordt daarna gevormd door vertegenwoordigers van Politie en lawaai-veroorzakende instanties, als trambedrijf, rijtuigmaatschappij, verder eenige medici en juristen, zoodat alle zijden zooveel mogelijk vertegenwoordigd zijn.

3. Organisatie van de propaganda-actie.

De Voorzitter is van meening, dat het zeer moeilijk is richtlijnen te geven voor het werven van contribuanten. Het zal noodzakelijk zijn contact te zoeken met het publiek. Daar dit contact echter middelen vereischt, die niet ter beschikking staan, zal het gewenscht zijn zooveel mogelijk om de plaatselijke commissies zelf heen, naar contribuanten te zoeken.

Overste van Loon wijst op het propagandistenstelsel, waarop de voorzitter antwoordt, dat ook hiervoor veel propagandamateriaal nodig is. Ir. Tjaden is van oordeel, dat propaganda gevoerd moet worden door de plaatselijke commissies, die het publiek moeten overtuigen, dat het steunen van de Geluidstichting in hun eigen belang is.

Mevr. Oppenheimer vraagt of het niet mogelijk zal zijn, steun van kantoren, scholen en ziekenhuizen te verkrijgen.

Mr. Schölvincq heeft namens de afd. Den Haag nog twee vragen:

1^e. Op welke wijze kan, buiten de Politie, het publiek in het anti-lawaaivraagstuk geïnteresseerd worden?

2^e. Is er nog een speciale taak weggelegd voor verkeersverenigingen? Betreffende vraag 1 antwoordt de voorzitter, dat de lawaaibestrijding zich niet moet beperken tot het straatrumoer, maar ook tot andere bronnen van hinderlijk leven, zooals b.v. voor ziekenhuizen e.d.

Ir. Sniijders vraagt hoe het publiek ter kennis gebracht kan worden dat de plaatselijke comité's klachten in ontvangst nemen.

De Voorzitter raadt aan, hiervoor persconferentie's te beleggen; zoo mogelijk periodiek. Indien de plaatselijke comité's met het oplossen der problemen, die gesteld kunnen worden, moeilijkheden hebben, zoo staat steeds het bureau in Delft ter beschikking.

Mr. Schölvincq acht het gewenscht, dat de plaatselijke comité's zich snel met de Commissarissen van Politie in verbinding stellen, daar Nederland thans de naam begint te krijgen van één der lawaaigste landen van Europa.

De organisatie van de plaatselijke comité's wordt thans in discussie gebracht en twee ideeën naar voren gebracht. De Geluidstichting kan als moederlichaam fungeeren met plaatselijke afdelingen, waarvan personen lid kunnen zijn. Anderzijds kunnen de plaatselijke comité's vertegenwoordigers zijn van de Geluidstichting. Alle contribuanten zijn dan aangesloten bij de Geluidstichting zelf en er vindt geen plaatselijke vereenigingsvorming plaats.

Op deze ideeën zijn echter zeer veel varianten mogelijk en de voorzitters van de plaatselijke comité's zullen deze ideeën in hun afdeling naar voren brengen, terwijl op de volgende vergadering de verschillende ideeën nader besproken kunnen worden aan de hand van de meeningen der plaatselijke afdelingen.

Punt 4 wordt uitgesteld tot de volgende vergadering.

De volgende vergadering wordt vastgesteld op 7 Juli a.s. des n.m. te 2 uur ten kantore van het Gem. Bouw- en Woningtoezicht te Amsterdam.

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter de vergadering.